

Република Србија
КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Број: 401-00-00008/2016-01
Београд, 18. април 2016. године

На основу члана 9. тачка 2) и члана 16. став 1. и 2. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), у поступку накнадне контроле покренутом на основу пријаве Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Немањина 22-26, Београд

Комисија за контролу државне помоћи на 54. седници, одржаној 18. априла 2016. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Уговор којим се уређују међусобна права и обавезе између управљача инфраструктуре и Владе, закључен између Владе и Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура Железнице Србије“ се не односи на државну помоћ, у смислу члана 2. тачка 1) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09).

2. Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

1. Подносилац пријаве и предмет пријаве:

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре поднело је Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) пријаву државне помоћи Број: 401-00-01130/2015-04 од 14. априла 2016. године (у даљем тексту: Пријава), са Општим обрасцем пријаве државне помоћи и припадајућим прилозима (Прилог 1 и 2), у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10).

Предмет Пријаве и основ за доделу средстава је Уговор којим се уређују међусобна права и обавезе између управљача инфраструктуре и Владе, закључен између Владе и Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура Железнице Србије“ (усвојен Закључком Владе 05 број: 340/500/2016 од 23. јануара 2016. године) (у даљем тексту: Уговор).

2. Опис Уговора:

2.1. Правни основ за закључење Уговора:

Правни основ за закључење Уговора садржан је у: Закону о железници („Службени гласник РС“, бр. 45/13 и 91/15), Програму о распореду и коришћењу субвенција за

„Инфраструктура Железнице Србије“ а.д. за 2016. годину и Закону о буџету Републике Србије („Службени гласник РС“, број 103/15).

2.2. Опис уговора:

2.2.1. Уговор се закључује између:

Владе и Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура Железнице Србије“, са седиштем у Београду, Немањина број 6 (у даљем тексту: Управљач).

Влада закључује Уговор у својству власника јавне железничке инфраструктуре у Републици Србији, у складу са својим уставним и законским овлашћењима, а у циљу обезбеђивања услова за управљање јавном железничком инфраструктуром као делатности од општег економског интереса у складу са чланом 34. Закона о железници („Службени гласник РС“, бр. 45/13 и 91/15). Јавна железничка инфраструктура је добро у општој употреби у складу са чланом 10. став 2. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 86/13 и 105/14), као и са одредбом члана 7. став 1. Закона о железници.

Уговор је закључен са циљем да:

- делатност управљања јавном железничком инфраструктуром Републике Србије обавља на економичан начин, који ће истовремено гарантовати поузданост и безбедност јавне железничке инфраструктуре;
- повећа конкурентност железничког саобраћаја у Републици Србији у односу на друге видове саобраћаја и омогући несметано функционисање тржишта железничких услуга путем транспарентног и равноправног приступа јавној железничкој инфраструктури свим заинтересованим корисницима;
- отклоне сметње у одржавању јавне железничке инфраструктуре, узроковане недостатком средстава у дужем временском периоду и остваре циљеви постављени у складу са Националним програмом железничке инфраструктуре;
- Управљачу обезбеде средства неопходна за несметано обављање делатности у складу са законом;
- омогући Управљачу да оптимално искористи расположиве капацитете железничке инфраструктуре узимајући у обзир потребе корисника или потенцијалних корисника, и у највећој мери одржи редовитост и конкурентност железничког саобраћаја, и да на тај начин побољша учинак јавне железничке инфраструктуре;
- створи основа за даљи развој јавне железничке инфраструктуре у Републици Србији у будућности.

2.1.2. Предмет уговора:

Уговором се уређују међусобна права и обавезе Управљача и Владе, уређује финансирање трошкова управљања јавном железничком инфраструктуром и учинка Управљача како је дефинисано Законом о железници и односи се на железничку инфраструктуру наведену у Прилогу 1.

Уговор се закључују на период од 5 година и то од 1. јануара 2016. до 1. јануара 2021. године.

У циљу финансирања активности наведених у члану 2. став 1. Уговора, Управљач на основу Уговора прима надокнаду трошкова од Републике Србије који нису покривени његовим пословним приходима (у даљем тексту: Државна надокнада).

2.2.3. Циљеви и начела:

Уговором се омогућава улагање у одржавање железничке инфраструктуре од стране Републике Србије, што је неопходно за отклањање значајног заостајања у погледу радова те врсте, као и за пружање Управљачу одговарајућег и поузданог ослонца за пословно планирање током трајања Уговора.

Управљач ће настојати да постигне интероперабилност јавне железничке инфраструктуре Републике Србије, нарочито железничких пруга које чине део паневропског Коридора X, са железничком инфраструктуром суседних земаља, што ће представљати допринос Србије Јединственом европском железничком простору, у складу са законом којим се уређује безбедност и интероперабилност железнице и европским стандардима интероперабилности.

Управљач се обавезује да ће гарантовати правичан, недискриминаторан, сигуран и поуздан приступ железничкој инфраструктури свим заинтересованим лицима који испуњавају законом прописане услове.

Управљач ће примењивати механизме наплате и доделе капацитета у циљу оптимизације коришћења инфраструктуре и побољшања учинка железничке инфраструктуре, с тим да капацитет железничке инфраструктуре буде додељен на начин који је израз како потребе да ниво поузданости и потенцијалних корисника капацитета железничке инфраструктуре.

Управљач ће пословати одржавајући равнотежу између прихода и расхода тј. тежиће повећању оперативне и финансијске ефикасности железничке инфраструктуре.

Управљач ће у процесу управљања инфраструктуром обезбедити економично и рационално коришћење средстава, у циљу смањења трошкова и повећања продуктивности железничке инфраструктуре, и постепеног повећавања ефикасности и продуктивности свог пословања. Постизање наведених циљева биће контролисано мерењем резултата управљања на основу Уговора, што би такође требало да обезбеди транспарентност квалитета и ефикасности пружања услуга од стране Управљача.

Управљање железничком инфраструктуром подразумева решавање економских проблема одрживог развоја, као и оправдавање средстава које друштво улаже у железничку инфраструктуру, како кроз наплату накнада од превозника и других корисника услуга, тако и кроз Државну надокнаду.

2.2.4. Дефиниције:

Уговором су предвиђени изрази, међу којима и.

- „Управљање железничком инфраструктуром“ је одржавање јавне железничке инфраструктуре; организовање и регулисање железничког саобраћаја; обезбеђење приступа и коришћења јавне железничке инфраструктуре свим заинтересованим железничким превозницима, као и правним и физичким лицима која обављају превоз за сопствене потребе; заштита јавне железничке инфраструктуре и

вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији јавне железничке инфраструктуре;

- „Одржавање“ обухвата редовно одржавање и ванредно одржавање (санација и адаптацију);

- „Реконструкција“ у смислу Уговора обухвата и радове који могу бити од утицаја на стабилност железничке пруге, објекта на железничкој прузи, извођења радова на изграђеном објекту који одступају од услова под којима је одобрена изградња и промена основне карактеристике трасе при мењању положаја трасе железничке пруге у појасу њеног основног правца, као и побољшавање параметара елемената железничке инфраструктуре;

- „Државна надокнада“ означава надокнаду оних трошка које ће Управљач имати током испуњавања обавеза у складу са Уговором који нису покривени приходом од накнада за коришћење железничке инфраструктуре и другим пословним приходима;

- „Накнаде за коришћење железничке инфраструктуре“ представљају накнаде које Управљачу плаћају корисници железничке инфраструктуре чија је висина одређена у складу са чланом 27. Закона о железници и у складу са Уредбом о методологији вредновања елемената за одређивање накнаде за коришћење железничке инфраструктуре („Службени гласник РС“, број 122/14);

- „Кључни показатељи учинка“ представљају кључне показатеље учинка у погледу испуњења обавеза Управљача по основу Уговора, као што је означено у Годишњем анексу о обиму финансирања, динамици исплате и захтеваном учинку.

2.2.5. Извори средстава:

Обавезе Управљача се финансирају:

- из Државне надокнаде и

- кроз наплату накнада за коришћење железничке инфраструктуре и прихода од других услуга, на основу уговора о коришћењу железничке инфраструктуре закљученим између Управљача и превозника.

Управљач може обезбедити додатне изворе финансирања обављањем својих пословних активности и пружањем услуга које нису предмет Уговора другим корисницима на тржишту по тржишним условима.

2.2.6. Обим Државне надокнаде:

За сваку годину важења Уговора Влада и Управљач ће у року од 15 дана од усвајања закона којим се утврђује буџет Републике Србије за ту годину закључити анекс Уговора, којим ће се одредити обим Државне надокнаде (у даљем тексту: Годишњи анекс о обиму финансирања, динамици исплате и захтеваном учинку). У Годишњем анексу о обиму финансирања, динамици исплате и захтеваном учинку Државна надокнада ће бити расподељена на три основне намене:

- 1) Одржавање железничке инфраструктуре;
- 2) Организовање и регулисање железничког саобраћаја, обезбеђивање приступа и коришћења железничке инфраструктуре свим заинтересованим лицима и посебно пружање телекомуникационих услуга, као и преноса електричне енергије у вези са саобраћајем у оквиру железничке инфраструктуре, и
- 3) Изградња и реконструкција железничке инфраструктуре.

2.2.7. Опис Прилога 1 и 2 Уговора:

Прилог 1 садржи детаљни приказ железничке инфраструктуре на коју се односи Уговор.

Прилог 2 приказује садржај Годишњег анекса о обиму финансирања, динамици исплате и захтеваном учинку.

2.3. Давалац средстава:

Давалац средстава је Република Србија, путем Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

2.4. Корисник средстава:

Корисник средстава је велики привредни субјект „Инфраструктура Железнице Србије“ а.д.

2.5. Планиран износ средстава:

Годишњим анексом о обиму финансирања, динамици исплате и захтеваном учинку предвиђено је:

- 1) Обим Државне надокнаде за предметни период од 1 године у укупном износу од 7.500.000.000,00 динара која се расподељује на:
 - Одржавање железничке инфраструктуре у износу од 1.400.000.000,00 динара;
 - Организовање и регулисање железничког саобраћаја, обезбеђивање приступа и коришћења железничке инфраструктуре свим заинтересованим лицима и посебно пружање телекомуникационих услуга, као и преноса електричне енергије у вези са саобраћајем у оквиру железничке инфраструктуре у износу од 6.100.000.000,00 динара;
 - Изградња и реконструкција железничке инфраструктуре није планиран износ.
- 2) Динамика исплате Државне надокнаде се врши у дванаест (12) месечних рата, што ће бити дефинисано посебним програмом Владе Републике Србије о распореду и коришћењу средстава Државне надокнаде.
- 3) Захтевани учинак:
 - поређење циљних и остварених вредности кључних показатеља учинка за сваки појединачни показатељ,
 - збир вредности свих показатеља према релативном значају сваког од њих.

2.6. Инструмент доделе средстава:

Инструмент доделе средстава је субвенција.

3. Одлука Комисије:

Комисија је Закључком број: 401-00-00009/2016-01 од дана 25. фебруара 2016. године на 49. седници Комисије покренула поступак накнадне контроле дозвољености

државне помоћи, јер је Уговор већ усвојен Закључком 05 број: 340/500/2016 од 23. јануара 2016. године, пре доношења одлуке Комисије.

Комисија је на 54. седници одржаној 18. априла 2016. године, разматрала сву достављену документацију и оцењујући да ли се ради о државној помоћи, Комисија је разматрала члан 2. тачку 1) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) (у даљем тексту: Закон) којом је државна помоћ дефинисана као „сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода, којим корисник државне помоћи стиче повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту“.

У складу с тим и с обзиром да се ради о улагању у одржавање железничке инфраструктуре од стране Републике Србије, што је неопходно за отклањање значајног заостајања у погледу радова те врсте и решења економских проблема одрживог развоја у складу са чланом 2. став 1. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 15/16) и чланом 7. став 1. и 2. Закона о железници, Комисија налази да финансирање управљања јавном железничком инфраструктуром представља делатност од општег интереса. Наиме, као релеванту чињеницу Комисија је узела у обзир да ће бити обезбеђен приступ и коришћење јавне железничке инфраструктуре свим заинтересованим железничким превозницима, као и правним и физичким лицима која обављају превоз за сопствене потребе.

С тим у вези Комисија закључује да у овом случају нема елемената државне помоћи, нити нарушавања или потенцијалног нарушавања конкуренције на тржишту у смислу члана 2. тачка 1) Закона, будући да:

- је Влада Републике Србије власник јавне железничке инфраструктуре у Републици Србији која је закључила Уговор са Управљачем у складу са својим уставним и законским овлашћењима, а у циљу обезбеђивања услова за управљање јавном железничком инфраструктуром као делатности од општег интереса у складу са чланом 34. Закона о железници и чланом 10. став 2. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 86/13 и 105/14);

- се Уговором додељују новчана средства за три намене: одржавање железничке инфраструктуре, организовање и регулисање железничког саобраћаја, обезбеђивање приступа и коришћења железничке инфраструктуре свим заинтересованим лицима и посебно пружање телекомуникационих услуга, као и услуге преноса електричне енергије у вези са саобраћајем у оквиру железничке инфраструктуре и изградња и реконструкција железничке инфраструктуре;

- се наведена средства исплаћују из државне надокнаде која ће бити одређена за сваку годину важења Уговора, помоћу доношења Анекса Уговора о обиму финансирања, динамици исплате и захтеваном учинку;

- се наведена средства додељују са циљем да се: делатност управљања јавном железничком инфраструктуром Републике Србије обавља на економичан начин, који ће истовремено гарантовати поузданост и безбедност јавне железничке инфраструктуре; повећа конкурентност железничког саобраћаја у Републици Србији у односу на друге видове саобраћаја и омогући несметано функционисање тржишта железничких услуга путем транспарентног и равноправног приступа јавној железничкој инфраструктури свим заинтересованим корисницима; отклоне сметње у одржавању јавне железничке инфраструктуре, узроковане недостатком средстава у дужем временском периоду и остваре циљеви постављени у складу са Националним програмом железничке инфраструктуре; управљачу јавне железничке инфраструктуре обезбеде средства

неопходна за несметано обављање делатности у складу са законом; омогући управљачу јавне железничке инфраструктуре да оптимално искористи расположиве капацитете железничке инфраструктуре узимајући у обзир потребе корисника или потенцијалних корисника и у највећој мери одржи редовитост и конкурентност железничког саобраћаја и да на тај начин побољша учинак јавне железничке инфраструктуре.

У складу са наведеним, Комисија је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања.

Достављено:

- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
- Архиви